nieuws

Naar pesticidenverbod voor particulier gebruik in 2020?

nieuws

Tussen 2005 en 2012 is de hoeveelheid gebruikte gewasbeschermingsmiddelen voor niet-professioneel gebruik teruggedrongen van 2.000 naar 250 ton. Daarmee is het effect op de gebruiker, op het waterleven en op de bijen gedaald met respectievelijk 55, 20 en 60 procent. Dat blijkt uit een studie van de UGent. Toch dringen milieuorganisaties als Velt en Bond Beter Leefmilieu aan op een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor particulieren tegen 2020.

10 APRIL 2017 – LAATST BIJGEWERKT OM 14 SEPTEMBER 2020 14:39

Lees meer over:
gezondheid
milieu



Tussen 2005 en 2012 is de hoeveelheid gebruikte gewasbeschermingsmiddelen voor niet-professioneel gebruik teruggedrongen van 2.000 naar 250 ton. Daarmee is het effect op de gebruiker, op het waterleven en op de bijen gedaald met respectievelijk 55, 20 en 60 procent. Dat blijkt uit een studie van de UGent. Toch dringen milieuorganisaties als Velt en Bond Beter Leefmilieu aan op een verbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen voor particulieren tegen 2020.

De Technopool Sierteelt wijst erop dat het heel vaak gaat over het professionele gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en dat het particulier gebruik vaak minder zichtbaar is. “Hoewel de dosis van de actieve bestanddelen beduidend lager is dan in de producten die professioneel gebruikt worden, is de bijdrage aanzienlijk door het groot aantal gebruikers”, klinkt het. In 2005 bijvoorbeeld werd een kwart van alle verkochte gewasbeschermingsmiddelen gebruikt in een niet-professionele context.

In een studie die professor Pieter Spanoghe (UGent) uitvoerde, werd op basis van de verkoopcijfers van gewasbeschermingsmiddelen een inschatting gemaakt van het effect van dit gebruik op de gebruikers zelf, op het waterleven en op bijen. “Het effect op de amateurtuinier werd het hoogst ingeschat bij het gebruik van insecticiden toegediend door fijne verneveling, zoals een spuitbus”, luidt het. Onkruidverdelgers hebben dan weer de grootste invloed op het waterleven en de bijen hebben het minste baat bij het gebruik van insecticiden.

Desondanks is het duidelijk dat het particulier gebruik van gewasbeschermingsmiddelen drastisch is teruggeschroefd. Op zeven jaar tijd ligt het gebruik bijna tien keer lager: in 2005 werd nog 2.000 ton gewasbeschermingsmiddelen gebruikt door consumenten, in 2012 was dit nog 250 ton. Nog belangrijker is dat er ook een dalende impact te observeren is. Door inspanningen van overheid en industrie werden toxische middelen vervangen door minder toxische middelen en toepassingswijzen werden veiliger gemaakt. Daarmee nam het effect op de gebruiker in diezelfde periode af met 55 procent, op het waterleven met 20 procent en op bijen met 60 procent.

Toch pleiten milieuorganisaties zoals Bond Beter Leefmilieu, Velt en Natuurpunt en organisaties als BioForum Vlaanderen of Vredeseilanden voor een totaalverbod op het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen door particulieren vanaf 2020. Dat doen ze naar aanleiding van het Vlaams ontwerp-actieplan Duurzaam Pesticidengebruik 2018-2022 dat aan de Strategische Adviesraad Landbouw en Visserij (SALV) en aan de Minaraad (Milieu & Natuur) werd voorgelegd. Over dit item werd in beide raden echter geen consensus bereikt.

“We merken dat er een breed maatschappelijk draagvlak is voor een afbouwscenario voor het gebruik van pesticiden bij particulieren. Dat is een kans voor mens en milieu”, zegt Geert Gommers, expert pesticiden van Velt. Volgens de organisatie die een ecologische leef- en teeltwijze promoot, tuiniert vandaag al de helft van de Vlamingen zonder pesticiden. “Dit toont aan dat een verbod op particulier gebruik tegen 2020 realistisch is”, klinkt het. “Wij hopen dat de Vlaamse en Belgische ministers de stap durven zetten.”

Een standpunt waar organisaties actief in de land- en tuinbouwsector, zoals ABS, Boerenbond, Fedagrim, Groene Kring, VBT en KVLV-Agra en andere organisaties als FEVIA, Landelijke Vlaanderen en Unizo, het niet mee eens zijn. “De producten die momenteel op de markt zijn voor amateurgebruik hebben op basis van de gevarenclassificatie geen significant hoger risicoprofiel dan huishoudproducten”, stellen ze. “Een verbod leidt bovendien tot een ongecontroleerde markt en oneigenlijk gebruik van diverse niet of niet zo grondig geteste producten, met alle bijbehorende risico’s voor mens en milieu.”

Ook Phytofar, de beroepsfederatie van de gewasbeschermingsmiddelenindustrie, zegt dat er een aantal redenen zijn om monitoring en evaluatie te verkiezen boven een verbod. “De laatste jaren zijn er ontzettend veel inspanningen geleverd inzake producten voor particulier gebruik”, zegt Veerle Van Damme van Phytofar. Ze verwijst daarmee naar de invoering van de verplichte fytolicentie voor verkopers, de verplichte communicatie over het juist gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en over de beschikbare alternatieven en het callcenter dat de industrie heeft opgericht om vragen van consumenten te beantwoorden. “Als er geijverd wordt voor een verbod van deze producten, lijkt de zin van de invoering van al deze initiatieven volledig weg.”

Volgens Phytofar is er ook geen draagvlak bij particulieren voor een totaalverbod. “Een volledige uitsluiting van ongewenste ziekten, plagen of onkruiden is onrealistisch. Bovendien liggen in ons verstedelijk Vlaanderen tuinen en landbouwpercelen dicht bij elkaar. De problemen in tuinen kunnen een bedreiging vormen voor de professionele sector”, stelt Van Damme. Mechanische alternatieven voor gebruik van gewasbeschermingsmiddelen zijn vaak niet altijd haalbaar voor de gebruiker qua tijd en fysieke inspanning, meent de federatie. “Bovendien zijn er voor deze alternatieven geen vergelijkende risicoanalyses uitgevoerd. Zijn ze ook duurzaam? Wat met zout water dat in het milieu terechtkomt? Wat met onkruidbranders?”, haalt Phytofar een aantal onbeantwoorde vragen aan.

Bron: Sierteelt & Groenvoorziening/eigen verslaggeving

VILT vzw

Bd Simon Bolivar 17
1000 Bruxelles

Contact

M • info@vilt.be

Volg ons op:

screenreader.visit us on our facebook page: https://www.facebook.com/vilt.nieuws/
screenreader.visit us on our linkedin page: https://www.linkedin.com/company/vilt-vzw/
screenreader.visit us on our instagram page: https://www.instagram.com/vilt.nieuws
screenreader.visit us on our x page: https://x.com/vilt_nieuws
screenreader.visit us on our bluesky page: https://bsky.app/profile/viltnieuws.bsky.social

---

© 2026 VILT vzw, all rights reserved |
Privacy policy
Copyright
Cookie Policy
Cookie instellingen aanpassen

Crafted by Brigada